

Понесен повицима, чувар се машио телефона. Па одустао. Само су му полиција и војска фалили. Још ће му и телевизију неко навући на врат.

„Молим вас, госпођо, да напустите наш пословни простор“, обратио се одлучно Параскеви.

„Да оставим свог најбољег пријатеља?“

„Ево, овуда“, суздржавао се да је не ћушне.

Добро, кад је терају, Параскева се ником не намеће.

Крај прве петине

Овим поглављем завршава се петина романа *Беспосличари*.

Електронско издање читавог романа можете купити на:

<https://www.smashwords.com/books/view/827588>

А ево где можете наћи и штампано издање *Беспосличара*:

<http://dejansimonovic.blogspot.com/p/kupovina.html>

Дејан Симоновић

Беспосличари

Друга петина романа

Прву петину можете прегледати на:

<http://www.iza-ogledala.com>

Премијер је уздахнуо. Пријатељи су му мало сркне. Кома је утеха потпуно неопходна. Њима читаву државу и сав Савезни републике тежи. Погурио се, сиромаштво преко ње не састави.

Министри су марљиво радили у аутомобилима. Нису губили времена, сваки секунд је припао свом роду. А време одлази у неповратном вијом брзином.

Министар трговине и телекомуникација, позивајући на јединствену политику, призива мале и велике земље и друге планете, какви су да су, да се не раздвоје.

Министарка пољопривреде и заштите животне средине, позивајући на казне за усеве који подбаце. Највише за оне који се не поштују.

Министар полиције и просвете, позивајући на вао народне непријатеље.

Министарка саобраћаја и спорта је прескакала паркиране аутомобиле, по три или четири у цугу. Једном је наслагала и свих седам.

И министар финансија и филантропије се машио чачкалице, да ишчачка још неки порез и прирез. Ваљаће. Има толико рупа у буџету које треба закрпити.

Министарка војске и вера се помолила, прекрстила и бацила на склекове. Није било дана а да их не уради деведесет девет, био је то њен срећан број.

Министар културе и космологије је закључио да на овом свету има превише књига, то мора да се измени, не ваља да се народ трује толиким читањем. И губи време које би могао да посвети другим, кориснијим активностима. Шта ћемо, на пример, са наталитетом? Деце нама треба, не књига.

Министарка енергетике и ентузијазма се наелектрисала.

Министар машиноградње и метаболизма је кренуо на отварање погона, али никако да се сети ког.

Министарка забаве и здравља је припремала кампању *У забави је здравље*. Само забаван живот је здрав живот, убеђења је. Ко се досађује, скапава. Припрема и предлог за увођење забављачке обавезе, која би важила за све житеље наше поносне отаџбине.

Министар привреде и палачинки је обилазио мостове. Били су недовољно искориштен привредни потенцијал. На њима би могла да никне читава једна самоубилачка индустрија. Самоубице из читавог света би, под стручним надзором, могле код нас да се растају од својих сувишних живота. И то не онако трапаво и крадомице као што то сада чине. Већ дојмљиво, елегантно. Уз посебно осмишљене и до краја увежбане окрете и пируете. ТВ станице би, у директном преносу, пратиле њихове последње тренутке. Њихове последње речи би потресле срца вишемилионског гледалишта. Своје последње дане би проживели царски, задовољивши неостварене жеље.

Од живота би се одвојили у следу. Тиме би им био олакшан улазак у примају душе затроване гневом.

Приходи самоубилачке индустрије. Мостови ће постати мотор нације посредством ТВ пријемника.

А банколумци? Банколумци су само но брда. И ковали тајне планове у том, неки сектом.

12.

Било је превише задатака. Кога да се подухвати? Којим редом?

Био је избачен из дневне рутине и осећао се нелагодно. Годинама је све је ишло само од себе и одједном – цап. Више се ништа не подразумева. Ни суморна стиска у градском превозу. Ни гаров. Ни слон подигнуте сурле. Ни канцеларија на којој се башкари титула – fleet manager. Не подразумева се ни мноштво ситнијих и крупнијих свакодневних послова које треба обавити. Око машина увек има нечег, стајале или радиле. Колико је само пута прешао растојање од канцеларије до хангара. И од хангара до канцеларије. Туда више никада неће проћи. Тужно је то. Заstraшујуће. Не би да остане без тог пута, иако га је прелазио са све туробнијом равнодушношћу. Ледило му је срце оно коначно у речи *никад*. Иза малих коначности помаља се језа оне велике, непојамне, коначне коначности. Ужасавајућа, зјапећа празнина. Ничег, ничег више. И никада, никада више. Ни њега, ни земље, ни сунца, ни месеца. Ни... Не! Не дам! Срце је тукло у немоћном гневу. Да поломи ребра.

А банка?

Невидљива рука му је мрвила раме. Пас у пољу. Отворена књига. Мутно небо изнад, мутна вода испод моста. Твој најбољи пријатељ! Озари се, човече! Уживај данас, плати кад

стигнеш. За летовање, кредити прилику!

Банка му је гутала трећину себе, подужица по подужица, но ти нешто недостаје. Оде рмоћа телевизор, закркља рачунахахранити. Струју, телефон и потребита животиња. Није, да и подмирио се. А пријатељ каке, добронамеран је, болећив, спремно прискаче, знају у банци да ти надокнаде недостајуће са метром.

„Твој најбољи пријатељ!“, скли телевизор, галамили ради. Ко би још одбио пријатељску руку. Ко би одбио лепу и нежну, а срука, све играјући се, све милују. Па стеже ли стеже. Од силне м

Пробао је Никола, не једном добио а колико јој је дао, али нли су сваку рачуницу, махери погубиш се у тим цифрама, у плдугова, а крај никако да сагледа што су му дали, сигуран је, отићи на половину плате, док не з да им дорађује, да чисти простор преноси столове, размешта сто је роб.

Чекај! Стани мало! Каква пмају шта да му узму. Банкарски ли. Нека се то и њима једном д

Порадовао се Никола Никодијевић, дошло му је мило око срца, као да је својеручно повукао банкарце за нос, али се одмах и препао те милине, да му је не узму за зло. Подухватио га је и страх. Шта ће се десити ако не нахрани банкарску звер?

Или је банка и овај губитак већ урачунала, снуждила га је та помисао, па је сасвим свеједно.

„Да одемо тамо? Да се договоримо. Можда испослужемо неко одлагање или нешто слично?“, предлагала је Христина.

Ми? Зашто да не. Удвоје је ипак лакше. Или теже. Или и лакше и теже, са које се већ стране узме.

„Не морамо данас“, отезао је Никола. „Можда сутра. Или.“

Банка је у њему пробудила бес. Бес га је избацио из куће. Бесциљно витлао. Па усмерио.

Неће они са мном тако! Не, неће! Потпис су му извукли, на невиђено, али коначна реч још није пала!

Ево га, пресеца двориште, претрпано разнораним дрангулијама. Гаров није ни цимнуо ланцем, а камоли зарежао или залајао. Нико га није обавестио да Никола Никодијевић више није домаће чељаде, већ странац, чак уљез. А гаров ко гаров, шта ће. Поступа уобичајено, није на њему да нагађа. Зна се његово. Задужен је за непожељне и непознате. Дању да цима ланац, лаје и режи. Ноћу, богами, и да уједе, када га пусте да патролира двориштем, спреман да сваког пробисвета дохвати за глежањ. Дакле, није одговоран ако се сада збуде некаква несрећа, која ће не једну особу завити у црно, новине је донети на насловним странама, телевизије приказати у ударним вестима.

С каквим се циљем Никола Никодијевић ужурбано приближава жућкастој двоспратници с поносним, о кран обешеним натписом Chardak Building? Да није решио да узме правду у своје руке? Има ли при себи неко сечиво? Неку пуцаљку? Експлозивну направу, чак?

Смркнут је, то не слути на добро.

Дан је, међутим, ведар. Ни хтео ни не треба. Светлост весело поиграва се по нашем дану.

Ево, само пар корака нас дели од три, још...

Не, даље нема. Никола Никодијевић је руком, гадљиво пљује, мења

Ма, шта ту има? каже себи. Има ко ће штети. А билдинговци су дошли касно. Не враћам им се, макар

Живо замишља билдинговци стократијом фирме: Стојаном Милошевићем, Атанасијем Атанасијевићем, вишићем Мушмулом и секретаријатом. „Преклињу, а он их све отпусти! Да се вратим?! Ја да се вама вратим? Ја сам...“

Да, ко је он? Има ли га? Или је он под његовим обличјем? Вртоглаво

Добро је што си се ослободио крана Никола. Избавио си се. Иначе, у мом је било више него довољно шевинама Савграда, неће на те кран. Пресешће њима. Завршиће ни ти, ти и ти. Или ће их сачекати Шиља Штука, награбусиће и он

Извадиће Никола онај чланак из зида. Христина му, у овим околностима, ситно задовољство.

„Псст! Покрет отпора дугогодишњег кривљеном беретком на глави

Покрет отпора?! Јесте, треба се одупрети. Није ли његова дужничка и грађанска обавеза да се супротстави банци? Није ли речено: *Ко шеде камајом, ши њеја њијуком?*

Да приђе покрету? Где? Како? Жена са билборда не одговара. Уступа место ципели са високом потпетицом, испод које стоји: *Твоја ноја заслужује најбоље.*

Ако ћемо право, и Никола Никодијевић заслужује најбоље а не.

Да и сам крене да по фасадама оставља поруку: *Банку у банкрот!*?

Прича се да је то исписивао лично председник. Властитом председничком руком. И он је, сиромах, кажу, нечији дужник па председникује да отплати дуг. Иначе се не би ни подухватио тако незахвалне функције. Председнику су ускраћена многа права која припадају и најнезнатијем грађанину. Не може ни *шамарицу* да купи. Ни по утеху не може да оде. Не може ни да луња наоколо. Онако, без циља. Сваки његов минут је одређен, његово време је свачије време. Није онда ни чудо што му прекипи па ноћу, крадом, свашта шврља по зидовима.

Замишљен, Никола умало да се зарије у позамашног трбушастог попа, који га је пробуразио прекорним *куд си навро, ђрешниче?* погледом, али није стигао ништа да каже јер је из мантије грмнуо хор херувима па је свештеник у мобилни дахнуо једно пословно: „Хало“.

Шта и куда даље? Могао је, па и морао у Завод за беспосличаре, али ће то да причека који дан. Није нужно да га баш данас уврсте на тај њихов списак. Има право на предах између списка и списка.

Да нагари за попом, па да га духовно лице упуту шта и како? Да му пружи савета и утехе?

Не иде. Запањо би се поп: шта се то од њега иште?

Да сачека неки знак? Да му се укаже некакав путоказ?

А зашто би било шта предузето да? Што не би дануо душом?

Откад зна за себе пред њим? Ци. Ни с претходним се није равао. Је искакало нешто што треба сачувати и не пропустити. И он је те задатке завршио. Завршио је школе, одслужио војну службу. Није забушавао ни у школи, ни у кући. А опет, није ишло да се негде заказао. Или је нешто немогуће се успиње силазним покретним енергију не би ли макар остао у месту?

Доста му је тога. Згадило му се да се врати. Али се суздржавао. Чак и да се врати.

Заправо, добро је што га је нешто застане. Иначе би продужио да се бори му прилике да се преиспита, па да се од сасвим другим путем? Можда је нешто другачијег Николу Никодијевићу некаког вишка који је држао да се сам не зна због чега. Није се сањао да га јесу. Или се бар тако чинило да је све што се од њега очекивало да се томе. Делом себе остајао је недовољан.

Нешто се у њему могољило да се Кротио је то. И био силно уморан.

Себи тек сада допушта да се одморави, би, најтврђим сном, не данима, да се не обнови. И пробуди другачијим.

Не, није Никола Никодијевићу да се те истом пругом, све док га нешто не. Избегао је суморну судбину. И

Добро је да су га макли, сам се не би усудио да сиђе са шина, превише је на њих навикао.

Сада ће себи да приушти људски одмор. Па ће онда видети шта ће.

Или ће то пре бити боловање? Мора најпре да одлежи пређашњег себе.

11

Параскева Пауновић је безб
натписа, најврљаних по фаса
ла. Само би их окрзнула рубом
није ту.

Испредале су се свакојак
са. Тако је у једном листу осва
обавештавао да их, у бесаним
столонаследник, као дар свом
је оштро оповргла ове наводе.
да свом народу дарује много в
јало је у саопштењу, припреми
али зле мађије држе поданике д
племените планове.

Шушкало се да и сам предс
стави на зид по коју од својих
чено, доречено (у припреми је
чено, дойечено, хипер-пускузн
покрива Удружење пекара). Н
и теме школских задатака. Ба
дала: „Брчкамо се у будућност
кечеви су пљуштали као плева
дипломатских заплета. У сусед
је председник бацио око на њ

окретна дипломатија сместа ставила у дејство па је неспоразум ликвидирао.

Прича се и да је једна превише ревносна полицијска патрола наврнула председника на исписивачком делу и привела га у станицу где је провео остатак ноћи у разноврсном а забавном друштву.

Један ухапшеник се председнику уносио у лице, загледајући га:

„Ти мени, братац, личиш на неког, али, да ме убијеш, не могу да се сетим на кога.“

Председник је ујутру, наводно, захвалио командиру речима да се одавно није тако слатко одморио, али се ипак, у структурама власти, надигла толика цева да су и вођа патроле, и дежурни, и командир, и министар полиције и просвете једва извукли живу главу. Вођа патроле, дежурни и командир су се правдали да нису препознали високу личност јер председник није личио на себе. Министар је молио за милост, преклињући да га не баце ђацима и навијачима.

Причало се и да је постојала разграната подземна организација графитиста.

Сумња је пала и на поједине молерско-фарбарске фирме. Тврдило се да писањем по зидовима изнуђују послове. И у Привредној комори је одржано саветовање Графитизам као замајац пословне активности. Поједини учесници су захтевали да се графитисти убудуће плаћају из државног буџета, али је већина предлог сматрала непримерним.

Параскева је с пажњом ишчитавала књигу градских фасада. Зид по зид.

Било је ту свакојаким порука.

Било је кулинарских: *Мила, ванила, Врћи ванілу, Где је шерѝа Вајаѝ Ерѝа?, Ана, ѝарана, Домаћине, мање збори, да ѝи жена не заѝори, Ко ѝебе ѝоѝачом, ѝи њеѝа куѝилачом, Оде масѝ у ѝошасѝ.*

Било је и туробних: *Кукам дака.*

И јуначких: *Иде куче и дрко.*

И, уопште, било је свакакви

Кој ѝи је мој? питало је тако

Пази, ѝадам! упозоравало је

Параскева Пауновић се дубоко

рењем. Стоји тако и мисли, мисли

није имала кад. Него све: трчи

Трчи, трчи, трчуљак.

Е, па, нема више стрке. Више

ионако трчиш у месту. Само ти

Подићи ће покров света. Да

иза. И уопште. Живо је то зани

14.

Одспавати? Одболовати? Ех, кад би се могло. Али не иде. Нешто Николу цима, вуче из кревета, хајде, хајде, да не окасниш.

Где да окасниш, црни Никодијевићу? подсмехнуо се себи.

Зна се где.

Тамо?

Тамо.

Код гарова?

Јесте, код гарова.

Код слона?

Јесте, код слона.

Шта ћеш тамо?

Да запоседнем своје место.

Место? Откуда теби место? Удаљили су те.

Они да ме удаље? Мали су они за тако велику одлуку.

Је ли тако?

Јесте, тако је.

Добро кад је тако. Ајмо, онда, на ноге лагане.

Не мора одмах. Није нужно бити толико ревностан. Ни раније нисам морао да се толико претржем. Какво ми је то добро донело? И гаров је прошао боље од мене. Гарова бар држе у дворишту и хране. А ја морам да се сам постарам за свој залагај. И не само свој.

Јесте, гарова хране, то је чисти
ти више ниси. Гаров не може и
Ти можеш куда хоћеш, кад год
лаје. Иначе нема следовања. Ти

Али ми ништа и не следује.
иде. Треба дан изгурати. И нед
ба изгурати.

Ако хоћеш да изгураш, боље
да се преврћеш по кревету, Хри
гаца по јутру, спремна да загаз

На шта да прионем? Зашто?
године, па ми опет ништа није
шкољку. Појели ме још нису, ал

То је последица твоје урође
Мора да си као беба пао на гла
више памети, боље би прошао.

То се овде сумња у моје моћ

Ниси скапирао систем.

Ја?

Није довољно да шипчиш и
да се сироти човек спомогне. Е

Шушу-шаша Лазика?

Јесте, шушу-шаша Лазика.

Тај?

Баш тај.

Шта тај зна?

Шушу-шаша, шта би друго?

Јак му занат.

Како се узме. Лазика је са св
Дошао као Хималаји. А ти, вид

Да га не ставе у укрштеницу

Шта је њему укрштеница? И

Тако се расправља Никола Никодијевић с Николом Никодијевићем а никако да се расправе њих двојица. Могли би да терају летњи дан до подне. И подне би превалили. И поноћ би претурили преко главе. Али не иде. Треба устати. Ни беспосличарски послови се не могу унедоглед одлагати.

Да му је бар Шиља Штука на зиду. Да га подстакне.

Христина је нешто чангрљала по кухињи. Припрема им обеде, да имају шта да ждере. Шта ако јој дојади? штрецнуо се. Па једног дана на трпезаријском столу затекну поруку: *Ogoh ja, snalaziiye se sami*. Онда ће Никола морати да опаше кецељу, листа кувар, проучава рецепте. Постидео се сопствене бескорисности. Да га остави без тањира, не би било неосновано. Да му успе отрова, не би било неправедно.

„Данас ћу у Завод за беспосличаре, да се пријавим“, правдао је своју присутност. „Погледаћу и по сајтовима. Да видим шта се тражи. Ако треба у Русију, одох у Русију. Шта фали? Колико је само наших тамо. Добро им иде. Понеки се поткоже за читав живот. Тамо и читави квартави могу да се смотажу. Ако треба у Кенију, идем у Кенију. Шта фали Кенији? Или Занзибару? Да сам био паметан па да сам раније отишао.“

Приспела је и Александра, помало сањива. Срце му се стегло. Најрадије би да стругне.

„Да видимо, да видимо“, одмерила га је стручно. „Држиш се ти, Никодије. Немој случајно да нешто изводиш са постотказним синдромима и сличним керефекама. Нема попуштања, нема предаје. Ако ти се нешто поремети, ту смо да те оправимо.“

Јесу ли то Христина и Александра размениле хитре, заверничке погледе? Какву ли су му попару скувале?

За Александром, ево Милене. Породица на окупу. Има ли шта да тражи међу њима, породични промашај? Да се вине са терасе, направи ласту? И буп, о бетон. Готово. Нема гризодушја.

„Тебе ћу, Никодије, на телевизију емисију *Мој отац, бесјосличар*. Сви се клоне беспосличарске нема драмске радње. Само јада. Јада и пропадања имају више нетелевизијским животима. Ама згодитка. И филм ћу о теби дирљиви документарцац. Да сви плачу очи. То се данас тражи. Направи од светске звезде ћу да направимо да продајемо. И ето нама шанса. Срећна сам што те имао.“

Христина и Никола су остали ју. Повукли су се у своју собу. Не да су деца.

Стан му је деловао другачије бацивале. Као да су се чудиле:

Христина је села у фотељу кревета. Није заслужио више с

„Треба да одемо до банке“, о Треба.

Ех, да му је Шиље Штуке на

„Да их замолимо за одлагање враћамо. Ваљда ће нас разумети.“

А што да моле? Што да не уне зна се колико.

„Мислиш да им улетимо са нама на глави? Руке увис! Лези на Клајд? Ала би то било романтично.“

„Не морају баш фантомке и Савременијих. Упаднеш у њих пиш колико ти треба.“

„Колико да им узмемо?“

„Онолико колико нам дугују.“

„А надокнада? За претрпљене душевне муке?“

„Може и надокнада.“

„А што да се ми лепо не обезбедимо? Што да не зграбимо неку сумицу од које можемо лепо да живимо и нас двоје и њих две? Мислим, кад већ дрпишемо да то бар урадимо људски. Да не морамо да им упадамо сваки дан. Није пристојно. Треба мислити и на будућност.“

„Може да се мисли и на будућност. Тога си се паметно досетила.“

Очаравао га је Христинин ум.

„А ти умеш да упадаш у те системе? Нисам то знала.“

„Не умем, али ћу да научим. Човек свашта научи кад хоће. А још више кад мора.“

Научиће Никола да упада у системе. Научиће још много тога. Откриће свашта у себи. Откриће и оно што није ни слутио да има. Чаме у њему толике запостављене способности. Развиће их, обећао је себи. Отказ је стигао у прави час. Да га покрене. Да је остао тамо, закржљао би. Ево му прилике да поради на сопственој особи.

„А, ако те ухвате?“

„Неће ме ухватити.“

„Па те затворе?“

„Неће ме затворити.“

„Онда ћу постати бела удовица. Посећиваћу те редовно, обећавам. Стално ћу мислити на тебе. Питаћу се – како ли ти је тамо? И ти ћеш стално мислити на мене. Нећеш тамо ни имати шта друго да радиш осим да мислиш на мене. Питаћеш се – како ми је, како се сналазим, сама са две ћерке? Питаћеш се и – да те нисам изневерила? Обећавам да те нећу изневерити. Макар ми се набацивао читав пук.“

Унапредиће се Никола Никодијевић. Унапредити.

„Ипак је боље да ми одемо
ћала бих се кривом да те затв
допринела. Као да сам те ја н
Иако нисам. Сам си то предло
кривом. Што те нисам одврати
пало. Показивали би на њих пр

А можда би им се и дивили.
на би имала грађу за узбудљив

15.

Параскева Пауновић цуња градом. Претражује, истражује. Поглед јој прелеће по зградама, улицама, људима. Клизне и небом. Приања, опипава, тражи пролаз.

Све је пријемчивија. Тањи се некаква покорица.

Пролази поред различитог света. И различит свет пролази мимо ње.

Спази Параскева свашта. Спази и момка у црвеним панталонама који, са слушалицама на ушима, ослоњен о зид, трупка ногом у неком, само њему познатом ритму.

Момка мрко загледа пензионер са натученим качкетом.

Параскеви се прво мути па затим бистри пред очима. Јасно види мисли овог човека, као да су исписане на некаквом екрану.

Ало, дрндавац, смири доживљај, једи се качкеташ. Улубићеш плочник. Неко то после треба да поправља. Ето додатног трошка за градски буџет. Ко ће да га покрије? Да нећеш можда ти? Да неће твој ћаћа, тај, сигурно, није ништа бољи од тебе.

Мангупу треба дати педесет по туру, обраћа се качкеташ неком надлежном, ако надлежних још уопште има. Оставиш ли га да дивља, оде све у пропаст. Удубљење се зачас прошири до пукотине, пукотина прерасте у рупу, незасита рупа све гута, оде и зграда са станом до кога се мукотрпно пео по бодовној листи, оде и тераса на којој је својеручно засадио мла-

ди лукац и парадајз, да зна шта хемикалијама и инферналијама.

Данас више никога ни за шта ко му се ћефне, љути се на вр водило рачуна. Ни покварену м прозор. Одмах те притисну тро удри питањима, а, богами, и н Ко ти је дао право да загађујеш

Некад се у радно време није си од зоре до поноћи, рмбачи глава се није дизала од силног Изграђивао си државу. А држа некаква викендица, има ту да почело да пропада, требало је Викендица по викендица, оде д

Некада су и рундови носили чићи серу где стигну, не можеш И џукци су постали господа, и Некада су и птичице небеске штени пси су, заједно са пошт народне непријатеље.

Некад су се деца правила те стала у људе, и у трећој смени забушавања, имала је да се, по зацртана количина народа. Зак них маса, и ограни се узнемир па одмах с врата строго насрну же? Шта је то, другарице? Противи брачне кревете? Него шт пребацују. Производите ли ви, за вас произвели наши радни дите. Је ли то лепо с ваше стра лепо? Они се убише од посла

Када би сви поступали као вас двоје, одумрли би радни људи и грађани. Ненародна буржоазија би искористила њихов нестанак да поново преузме државу у своје руке. Не би имао ко да је спречи. Или би страни завојевач заузео празан простор. Ваше понашање би могло да се узме и као политичка диверзија. Чак издаја. Могло би и тако да се протумачи. И истрага би могла да се спроведе. Ко вас је наговорио? Да вас није платио народни непријатељ?

Тако они. Намрштили се, набрали обрве. А ти, јадан, дрхтиш као лист на ветру. Одneo ђаво шалу.

Кад виде да си разумео поруку и поштено се испрепадао, онда они мало ублаже. Нека се ово схвати као другарска опомена, кажу, да ствар не шаљемо у комитет.

Тебе облио ледени зној, још увек не верујеш да си се провукао.

Треба ли партија да припомогне? питају другарски. Ако је друг нешто занемоћао, и на том пољу имамо способан кадар. И другарице могу да прискоче, ако је запело на женској страни. Има начина да се превазиђу и објективне тешкоће и субјективне слабости.

А данас? Ако им се дете случајно омакне, у паузи за рекламе, и то им је много. А и оно што на једвите јаде изађе из брачног погона махом је шкарт. Шибом би то требало по голој стражњици. Него нема ко да подвикне. Нема ко да одалами. Па се све распустило и разуларило.

Оде чича, пушећи се. Ех, да су нешто она времена.

Параскева сада види мноштво руку које у разним деловима града убацују у уста мноштво таблета. По ординацијама, штампачи ревносно избацују рецепте, доктори и докторке шкрабају потписе, ударају печате.

На састанку управног одбора једне фармацеутске компаније директор продаје поносно показује графикон. Управо у овом тренутку толико и толико таблета нестаје у устима то-

лико и толико преданих пацијената. Бројеви су импресивни, иако још не...

Свако је запатио неку фалину. Свако је знао да је то још увек не знају, али ће им се свакодневна, ко верује да није суманутих типова крива. За такве ће се увести обавезни здравствени видимици. Видимо ко је ко и шта је шта.

За сваку фалинку постоји и лекарска рупчић. И инјекција.

„Можемо да накривимо капа на главу управног одбора. „Што је све за здравију.“

Служба за односе с јавношћу неће бити начити. *Што је свети здравију,* свим медијима који иоле држе савест свим. Осим оних који ионако не...

„Стално лечити, никад излечити. Нар, „ето тајне пословног успеха јентелу.“

И ова изјава ће до јавности сачувано као: *Никада вас не најушћамом.*

Параскева види и научнике који раде на проналажењу нових лекова. Ни болест не пада тек тако, с неким у наивна, преднаучна времена. Неће руку па да је убереш. Има да се припретити како ваља. Да је припретити.

И законски би ствар морала бити привреде и палачинки министара. једна тако важна привредна грана немилост појединаца, па да је неће хоће и колико хоће. Или да, сак...

има и таквих перверзњака. Морала би да се уведе болесничка обавеза, направи списак болести од којих је свако дужан да се лечи.

Министар привреде и палачинки важно клима главом, а све се мисли да ли би владајућа колегиница да се њих двоје мало позабаве, здравља ради, сав устрепти кад се нађе у њеној близини. Све чека да му од ње стигне неки знак у том смислу, а знака никако нема. Ни назнаке.

У Параскевиној глави се гаси унутрашњи екран. Сада види што и сви други. Бескрајне низове исцерених билборда, и још бескрајније колоне љутитих аутомобила. Види страх, грч и умор на лицима пролазника. Види одсутну узрујаност у погледима.

Склања се у парк. Тамо је, рачуна, мирније, питомије. Шета. Али не онако као што се то обично чини, по задатку или навици. Или ради здравља, деце, друштва. Шета зато што јој се шета. Стаза право. Стаза десно. Стаза лево. Пролази поред клупа, мимоилази се са шетачима. Један упрдио лестве. Куда ли тај намерава да се испне?

Пита се, посматра ли и њу неко, осим билборда са девојком позамашне позадине која, пред ужагреним момачким стројем, навлачи тесне фармерке, док сасвим по страни нека умишљена, ни од ког примећена, ником потребна паметница листа некакву књижурину. *Без дујейџа, цабе љава!* поручује билборд. *Be stupid!* позива полетно.

Пита ли се ико ишта о Параскеви? Рецимо – куда ли ова иде? Којим добром? Каквим злом? Или више заиста никога ни за шта није брига?

Ноћ се сурвала на град. Српске стове. На аутомобиле и људе.

Прозори бљесну, сијају, па се појављују, а дан – а ноћ, на исто им изгледају поређале звезде. И срп месеца са срп клин.

У кладионицама падају опконици. „Купите *шамарицу!*“, узвикују опконици.

Неки пијанац, тетурајући, шета. „Банкарска је туга преголемо. Пуче дужник, камата им неће бити. Ајјј!“

Па се избекељи и наставља: „Превали се дужник преко планина. Рида банка, без камата остаће. Ајјј!“

Онда се намргоди, па се разговара. „Шиша банка овчице, Лакој лане, дири-дири дане. Шиша банка овчице, лаганом срп. Само једна овчица...“

Не, нећемо чути шта се догодило са том овчицом јер, бесно завијајући, пристиже полицијски аутомобил у који нечија челична рука хитро убацује распеваног пијанца.

„Колико је по, вашем времену, сати?“, пита лутајући репортер човека налик на плави патлићан. Лутајући репортер има лептир машну и хозентрегере, то је део његовог препознатљивог, непоновљивог имиџа.

„Колико ко захвати!“, кликну патлићан и нагари за заносном шаргарепом што, њишући боковима, мимо њих мину.

Репортер је уљудно захвалио на исцрпном одговору. И погледао на сат. „Време је за *Вадичеј*“, опоменуо је гледатељство.

11

Требало је преживети суботомало лако. Најпре, мучила га два дана? Радни човек их је замори, обнови снагу, обави нешто није стигао. Или да се дружи с дрежди или дрема испред телешто да не.

Ономе ко је у Николином поистоветни. А субота, а среда, не

Био је превише присутан, послености. Презао је од Милешколи штречах да те не узму да одговараш ненаучену лекцијучине. Много им је скривио.

Викендом их је било теже и њих две су биле присутније негоћу задавао је стратешки неповољЧак и до тоалета си морао да иђу, ходник. А свако од тих меснеког неугодног сусрета.

Смандрљали су суботњу кпрерачунавајући сваку ставку,

По ручку, телевизор га је ухТВ каналима. Чему то? прекор

макао с места. Није ли боље тумарати улицама? А не мора се ни тумарати. Можеш негде и да се упутиш. Па и да, уколико те срећа послужи, стигнеш тамо куда си намерио. Зар је мало таквих примера? Колико их само свакодневно дође до продавнице у коју су кренули? Надмоћна већина, савим извесно. Ретки су они који се успут предомисле или скрену умом, или они које неко умлати, змај поједе или их земља прогута. Узмимо у обзир и ова неспорна постигнућа, ово срећно подударење намере и остварења, пре него што сваки људски наум прогласимо узалудним, сваки напор осуђеним на пропаст. Дужни смо да човеково постојање сагледамо са свих страна, осветлимо из свих углова. Уместо да доносимо преке судове, као што понеки чине.

Има и таквих који стигну и тамо где нису хтели. И то је тачно. Крену, примера ради, на свадбу или рођендан а заврше у јарку. И то се дешава.

Постоје, ваљда, поуздани статистички подаци о омеру првих и других, али их не знамо а не бисмо да нагађамо. Презрео би нас профа са метлолетом и хепиметром. Боље да се претварамо као да се и ми нешто домунђавамо са духом доба.

Телевизор га није пуштао.

Скакач је ухватио залет, виноу се, лествица је задрхтала, пала. Променио је канал.

Да не набаса на Лазику?

Свакако, мораће да га приупита за какво ухлебљење, ипак су пар годинца заједно драли клупу. Како да допре до њега? Лазикин лични телефон нема. Дакле, ваља ићи званичним путем. А то значи да треба проћи силесију нарогушених секретарица и осталог особља.

Мораће да замоли, не тек да приупита.

Један Никола Никодијевић да моли неког тамо шушу-шаша Лазику?!

Него шта него да ће да моли.

То неће да се збуде.

Хоће, хоће.

И да хоће, не мора баш одмрамо? Има и других који могу да га, може са њима да проба. И на њега. И у Заводу, треба и тамо Лежимир Лазикић. Као крајње одмах, дај шушу-шаша Лазику.

18.

Види ти то, види ти то. Троши данас, плати кад стигнеш. Тако је писало на улазним вратима хипермаркета.

Свет хрли унутра, куља напоље. Бешумна врата га усисавају, избацују.

Ловачки раздрагане породице гурају препуна колица ка гепецима паркираних аутомобила. Накупило се у колицима свачег, од парфема до рачунара. Веселе се мајка и син, радују отац и кћи. Најмлађе чланове су посадили на врх ловине, нека је притисну, да се не распе. Све је као на плакату.

Разјапљених чељусти, аутомобили гутају допремљено. За стварима, у аутомобилима нестају и људи. Појавиће се поново, пред улазима својих домова. Бар већина њих. Они које, успут, не прогута вртлог саобраћаја. Или, моћном ручердом, не спљеска какав необазриви див.

Не, Параскева неће унутра. Да је не потроше. Хтела би да потраје.

Удаљава се. Да је не зароби гравитациона сила хипермаркета.

Та установа је носила разл
дугачак и замршен – Завод за
структурирање и пословну имп
лица – по коме га нико није ни
званичних, али међу грађанст
Као што су – Завод за беспос
Сушница за сувишне, Висилиш
за патосиране, Почивалиште з
томе слично.

Установа је бројала седам х
два намештеника.

„Самим својим постојањем
за број особа које запошљавам
изјавила је поносно директорка
хвале достојне установе.

Никола Никодијевић се нап
ницом од црвене цигле, на којо
рука: *Мојуће је!*

Није хтео да ризикује. Зап
штене способности, али су сп
ако ниси на списку? Доспео
овалним, алуминијумским пул
висиле црне табле, начињене
саћу. На таблама су се смењива

ке табле, посадила се по службеница. Испред сваке службенице, монитор.

Код самог улаза, шепурио се апарат са прорезом и диркама на којима је писало:

- 1) Пријава осигурања
- 2) Јављања
- 3) Уверења и потврде
- 4) Вицеви
- 5) Хороскоп
- 6) Друштвене игре
- 7) Обука и преквалификације
- 8) Пијачни барометар
- 9) Кладионичке квоте

Никола се није дао збунити. У трен ока је провалио како то ради а да никог ништа није морао да пита. Био је поносан на себе, доказао је да има кефало. Провалиће он и банкарски систем. А онда... Онда...

Дакле, овако. Када притиснеш надлежну дирку, апарат кроз отвор испљуне цедуљу с бројем. Можда бомбоном или чоколадицом приде. Неком танком, као што су биле оне са сличицама које си некада лепио у албум. Тај број ће се појавити на некој од табли. Када твоја нумера засветли, кидишеш на пулт и службеница те узима у поступак.

Ко не схвати, одмах отпада.

Одобравао је приступ. Мора да постоји неко одабирање, неко искључивање. Зашто би узимали у обзир оне који не успевају да прођу тест сналажења у непознатим околностима? Како би се тек показали на послу, где ће се суочити са далеко озбиљнијим захтевима?

Требало је, и то је сасвим на месту, проћи и испит концентрације. Ако си расејан, промаче ти број, ко да те таквог упосли, могао би да пропустиш и нешто много крупније.

Ваљало је проверити и спремишћу за случај буне, одговори на изазове. Није било времена за бројку ако само бленеш у њу и не видиш околности захтевају.

Ту је и проба брзине реакција, да се створиш за пултом.

У беспосличаре те уписују на списак основама. То је сасвим у реду. Чак и кад ког, иако војска арчи људски мисли о личинама.

Све је то било осмишљено криво, али ње је стајало на чврстим темељима, а не копао.

Никола је пришао аутомату, притиснуо је дугме, и извадио је ва. Апарат је послушно избацва. Тада девет стотина осамдесет и девет. Није било ни бомбоне. Ни лифтова, ни йолицајку.

Ободрио се, добро му је кренуло. Уверен је да неколицини доделено је да ко први стигне, остали могу да се придржење да размотри конкуренцију. Не зна да је ту било подоста старијих колега, који стајао је чилагер ослоњен о штит, али сто да седи кући и грицка своју криву, пазио је и своје исписнике. Сви су били пометено. Као да се питају – отишли ли баш њих да макну? Зар нису можда и увређено, као да им је нанет удар. Је ту и подоста млађарије. Биле су све размеђи младости и зрелог доба, али се врате. Био је ту и пар са бебонима.

Било је монитора и по зидовима, један тик до њега. Јесу ли постављени да одвлаче пажњу или да саопште нешто важно?

На мониторима су се смењивали разни ликови, оба пола, најразноврснијих годишта. Говорили су у неком заносу. Убрзо је разабрао да захваљују Заводу на пруженој подршци.

Паметније би му било да не звера околи, није у туристичком обиласку, бројеви се стално смењују, могао би да изгуби своје место на списку, а са тим местом и ко зна шта још. До његовог броја је било далеко, али није баш сасвим сигуран да их не избацују на прескок како би недовољно пажљиве ухватили на спавању.

„Дуго чекате?“, загребао му је уво женски глас.

Суочио се са лицем равним као пегла.

„Не баш“, одбрусио је одбојно, да се што пре отресе незване и нежељене саговорнице. Можда је то неко лукавство. Жена покушава да га заговори, да би му скренула пажњу са црних табли и светлуцавих бројки на њима. Има неког свог који ће искористити Николину неопрезност и утрчати на његов број.

„Новајлија?“, није одустајала напасница. Била је од оних који се лако лепе, чврсто приањају.

„Данас се пријављујем“, одговор му је клизнуо сам од себе, био је љут што није успео да га заустави.

„Знала сам. То се одмах примети. Новајлије одударају од осталих. Лебди око њих нека привременост. Зато што се још нису усталили па им се све чини – данас сам ту, сутра више нисам. Брзо их то прође. Неки тврде да новајлије имају и посебан мирис, али га ја нисам осетила. Овде се, знате, много уображава. Свако је умислио да је стручњак за беспосличарење само зато што на ово место залази пар годинца. Детиња-рије. Ја сам овде пуних седамнаест година, три месеца и шест дана, знам како се овде дише, па због тога не дижем нос, као неки. И диплому послотражитељке десетог степена сам стекла. Да вам је покажем?“

Не сачекавши одговор, дру- у торбу.

„Видите, ту је и печат. И ш Ако не верујете, могу да вам по

Не, никакве потврде нису н

„Стекла сам позамашно ис ни најзлурадији злобници. Не сличе дуже од мене, пре неки д ли двадесет пет година беспосл ка, на рану да га превијеш, бил али се нико није удубио у про помогнем својим богатим и све ми се обратите кад год нешто з

Вратила је диплому у торб кла нежно ружичасту визитку Поносно до посла, председниц тражитељка десетог степена“.

Хоће ли већ једном да оде? у праћењу бројева.

„Да бисмо заштитили своје жење, ја сам председница. По ствари. На визитки су вам ко приликом, да вас учланимо. Ш ше изборити са овим зликовци пулту. „Они су нам природни оштете на сваки начин. Али се л ва. Имамо мноштво занимљи Развили смо свестрану делатно ћу вас са оним што смерамо и с се, бити што скорије.“

Обећао је скори долазак. О пре реши.

„Можда ће и неки други покушати да вас придобију. Пазите их се. Има овде доста превараната који се издају за оно што нису. И они, као, имају некаква удружења а та удружења су или пука измишљотина или продужена рука ових овде“, поново је показала на пулт.

Не, мадам Вртикапа не мора да брине, Никола неће дозволити да га врбују којекакви.

„Не бринем ја за себе. За мене је лако. Ја нисам важна. Бринем за вас. И остале несрећнике које су увукли у своје мреже.“

Неизмерно је захвалан на бризи. Речима се не да исказати колико је захвалан. Али би сада заиста морао да се душевно припреми за сусрет који му предстоји. Ако омане, могло би му се десити да га не ставе на списак беспослених. Шта ће онда? Са једног списка су га избрисали, на други га нису унели. Где је у том случају? Нигде. Можда је онај чилагер са штапом једна таква, неуписана душа?

„Што се тога тиче, нема разлога да се плашите. Уписују они сваког“, са омаловажавањем је одмахнула руком Рајка Вртикапа. „Уписују и оног ко је залужио и оног ко није. И куче са улице би уписали. Само да покажу да се као нечим баве. А не баве се ничим.“

Пулту је присакало и од пулта се удаљавало мушко и женско, старо и младо. Рајка Вртикапа никако да се остави Николе. Увртела је себи у главу, можда је то сматрала и својом обавезом, да новајлију упути у овдашње прилике.

„Видите оног тамо“, показала је на чилагера са штапом. „Тај је деценијама заводио беспосличаре. Отерали су га силом у пензију, никако није хтео да иде иако му је пристигло време. Полиција је морала да га износи из канцеларије, са све столицом за коју се залепио. И то заводским лепком. Долази свакодневно и надзире да ли се овде ради правилно или не. Пише приговоре и пријаве, подноси тужбе, представке, жалбе. Вуче са собом статистику којом доказује да је од његовог одласка

драстично увећан број беспослених који су остали и они који су довели до нове властиту агенцију за заступање у овом спору са Заводом. Не наплаћује трошкове. Највећа му је добит од удружење са њим добро сарађује са њим ми њему. Напротив, надопуњавајућим начним случајевима, ми општи

Чилагер је бацио подозрење да је осетио да се говори о њему. Чилагер је, дрхтаво, подигао ш

Тешко ће се отарасити ове н

Бројеви су се појављивали,

„А оно двоје тамо“, показујући на списак, „обоје су дугогодишњи беспосленици. Зближили, заволели, дете направили. Не одвајају се једно од другог.“

Сак, дирљива родитељска прејубав можда се и за њега негде нађе. Таква зближавања нису ретко се многе љубави, неки су нашл

несрећу свог живота. Има нечесту случајевима, дује заљубљивању, али и одјучује срећи да... Ох, извињавам се, м

сада видим да сте везани слатко. То кад језик претиче памет пр

Ваљда не и удеса са пострадалима. Мојте овде долазити са том буром овдашњих заводница. Благонамерно сваком смислу дарежљивије пр

цима, ако разумете шта хоћу да кажем. Речи су гњечиле Николин м

стен у недоумици. Да га стави

трабуњања ове жене нису сасвим без основа. Видела је свашта. Накупила се свакојаким искустава. Не, оставиће га тамо где је. Да не поклекне већ на првом кораку. Да се унапред не прилагођава захтевима који му још нису ни постављени.

„А видите оног момка са спортском торбом о рамену? Тај тренира како би издржао послотражитељске напоре. Исцрпи то човека. А онај тамо...“, није се заустављала Вртикапа, али Никола неће сазнати шта је са тим тамо, засветлео је његов број.

Нашао се у златастом обручу. Службеница је била у златастим локнама, златастој блузи, са златасто премазаним уснама и истом таквом сенком испод очију. Истоветна онима лево, и онима десно.

Предао је личну карту, радну књижицу и онај папир који је неопрезно потписао.

„Зашто сте ви овде?“, прекорно га је упитала нимфа прђастиг носа.

Разлог његовог доласка је био бесмислено очигледан. Зар и то да објашњава? Свашта би јој сасуо у лице. Али не, неће дозволити да га избаци из такта. Провокација је то. Тест уравнотежености. Поставили су му замку, да га одмах уклоне, под изговором да је шала-ла. Није будала да у њу упадне. Прозрео их је, али ће се претварати да није.

„Зато што сам остао без посла.“

„Остали сте без посла?“, зачудила се прђаста, као да први пут чује да се и тако нешто догађа.

Ова се баш навадила да провоцира. Никола, међутим, има боље живце него што они претпостављају.

„Да, остао сам без посла.“

Прђаста је унела одговор.

„А зашто сте остали без посла?“, наставила је да куша његово стрпљење.

Зашто? Како да јој објасни да претпостави. Било би то претпостави. Можда би јој, од мисли на лице. Упутније је да се држи онај може чути на свим телевизијама.

„Због дејства тржишних сила у грађевинарству. Стицај несреће образложио је.“

Нимфа је укуцала разлог.

„Није било ваше кривице?“

Не, није било Николине кривице.

„Није било одсуствовања са посла? Обавеза? Опијања на радном месту? Претпостављенима? Туча? Послуживање?“

Да ли је он то у полицији? Да ли је умало да прасне. И упрска ствари.

Не, није било ничег од тога, као нераднику. Није избачен из посла.

„А зашто сте онда овде а не у кући?“

Зато што је за њим престала потреба.

„А зашто је престала потреба?“

Због дејства тржишних сила. Превише је технолошким вишком, стварна растумачила. Сада му се неће значају. Није исто наћи се на улици. Шта је човек без папира? И сам се чује некако солидно, умирујуће.

„И... шта хоћете од нас? Акција?“

Није престала потреба, расправљање. Ми са тим немамо ништа.“

Али он више нема послодавца.

правља. Хоће само да га ставе на

Живци су му поигравали. Не, неће дозволити себи да пукне. Ту услугу им неће учинити. Ова овде је добила задатак да откачи што више света, како би могли да обнародују радосну вест да се број беспослених смањује, јасно је Николи. То је прихватљивије и хуманије него да их, у истом циљу, стрељају. По пар стотина или хиљада сваког дана. У цик зоре. Уз ископане раке. Или гиљотинирају.

„Унећемо вас. Толике смо већ унели, што не бисмо и вас? Али не очекујте да ћемо вам скинути месец с неба.“

Не, то свакако не очекује.

„Свашта људи од нас очекују. Неки мисле и да смо раме за плакање. Као да смо ми овде некакве златне рибице које испуњавају жеље. Троше нас та очекивања. Од њих се брзо стари. Не желите, ваљда, да остарим пре времена? Да се спарушим. Није вам ваљда циљ да ми упропастите живот, овако млађаној?“

Не, није желео да јој науди. Има и он ћерке. Млађе од ње. Ни њима није хтео да науди. А опет, испало је како је испало. Да му пљуну у лице, не би погрешиле. И на улици би имале право да га истерају, таквог неспособњаковића. И јастуком да га у сну задаве. Шушу-шаша Лазика не би себи дозволио тако нешто. Никако не би дозволио.

Пусти сад Лазик, заповедио је себи. Прибери се. Можда ти се овде о опстанку ради.

Нимфа га је обасипала мноштвом питања. Кад, где, шта, како? У који је вртић ишао? Које боје воли? Шта и где руча? Колико панталона купи годишње? Узбуђују ли га жене или мушкарци? И све тако. Одговарао је како је знао и умео. Нада се да није негде омануо. Погрешни одговори би створили лошу слику о њему. А са лошом сликом му се рђаво пише. То се некада звало карактеристика. И пратило је човека где год да мрдне. Верније од сенке, судбоносије од судбине. Не само да га је пратило већ му је понекад и претходило.

Нимфа му, скоро с гађењем, треба, сад знају ко је, а то је више него му и радну књижицу, и онај па

Даје му да нешто потпише, потпис, како ли је тек сиротом тога потписује, чини то махинички, се ваљда и овим потписом неће не би учинио. Не би то учинио шмула. Зато су они још увек на где је.

Остаје му примерак потписа да, он за то нема ни воље, ни жели са којима треба да се јави у соби бија и брошурицу.

„Наши програми који ће ваљда брже запошљавање. Биће вам о

Не успева да наслути с каквом то. Добро, ставили су га на спору надежне или безнадежне? Колико стоји? Не вреди да пита прћас, сама не зна. Њен посао је да унапредна задржана, могла би да се остраница.

„Честитам, сада сте наши“, због чега. Не, неће је питати где је соба држала. Да му се нађе.

„И не заборавите. Јавите се кад вајте се свакаквих.“

Удаљила се са наглашеним д

Ошамућен, Никола је бојао да је двеста шест. Није било одговорно је кваку, обазриво. Лагано је, са

ман да се повуче ако га дочекају с негодовањем, заспу преко-ром, обаспу грдњом.

Није био избачен. Напротив, дочекан је са изненађујућом предусретљивошћу. Обе службенице су му, благонаклоно, прочитале своје хороскопе за тај дан. Хороскопи су обећавали све најбоље по питањима здравља, љубави и посла.

Имале су тиркзине сукње, косе и блузе.

Вероватно су се боје разликовале од спрата до спрата. Био је то сваке похвале достојан покушај да се превлада туробно сивило и унесе нешто шароликости у беспосличарске дане.

Није био прескочен ни Николин хороскоп. У љубавном животу га је чекало пријатно изненађење. Лоло једна, припре-тале су му шаљиво. Што се пословних ствари тиче, предвиђен му је преокрет, што и потврђује његов долазак на ово место. Здравље му је стабилно али не би нашкодило више кретања. Препоручује му се и више вежбе.

Тиркизне женске најтоплије подржавају ову препоруку. Многи беспосличари се опусте, запусте. Омлитаве, и споља, и изнутра. И онда, наравно, не поживе довољно дуго да дочекају ново упослење. Дешава се да напусте овај свет а били су на пола или чак четврт корака од радног места које их је с нестрпљењем чекало.

Иии, ко им је због тога крив? Да није Завод? Да нису њих две? И такве сумануте гласине круже околу. Завод, наводно, ништа не чини за прекобројне душе. Наводно, у Заводу се проучавају хороскопи уместо да се невољницима траже по-слови. Свакако да се проучавају хороскопи, зашто не би? То је од велике користи. Није ли сам председник више пута по-новио: „Ко не познаје будућност, неће разумети садашњост“? А председник сигурно зна шта прича. Председник има пред-седничку главу и председнички мозак у тој глави. Да је неки брбљивац, не би га бирали на ту високу функцију, не би га испели на највиши врх у целој држави. Није то за сваку замлату.

Одмах се осети има ли човек у нема. Паде очас посла ако не ум. То је страشان потрес. Човек се у беспослицу, иако то и није н сат, шта су се таквих нагледале председничке висине.

Гласови су се преплитали. Је очаравајуће шуштав.

Беспосличар, чудна ми чуда нешто изузетно а није се десил њиме бавиш. Плачљиви су и за су и од беба. Лакше је одгајити сличара извести на прави пут, ради у овој кући. Све траже с прстом да мрдну. Када би њих сутном господину наложиле д чучњева није ништа, господин захтева да им скине месец с не

Опет тај месец, шта су све н се Никола.

А како мисле да их иоле озб када ни десет чучњева нису во ону на теже и захтевније задат шенијим обавезама савремено

Него сви разјапили уста и т ду у уста. У реду, добиће и над разуме се, не могу да извуку у грудњацима или чарапама, н установа. Није, да кажеш, нека ципу – уђеш, изађеш, и готов с Па решење иде на извршење. Па имаш рок да се жалиш ако паре легну на рачун. Па ти бан

сподин сигурно отплаћује некакав кредит? Види му се то и по држању и по тену. Сви који отплаћују некакав кредит се држе дужнички. Опустили рамена, погурили се, увукли груди. Све нешто трепћу очима, све се нешто штрецају, осврћу се са зебњом, као да се боје да ће неко да их зграби за крагну и дуне им у лице све бактерије и вирусе које је накупио. И кожа им дође некако пепељаста. Ето, и њих две су оптерећене кредитима, повијају се под њима. Много би их задужио онај ко би им олакшао тај терет. Ипак, не дају се. Не допуштају да дуг њима овлада. Ни да се на њима примети.

Што се надокнаде тиче, решење ће стићи, господин беспосличар нема због чега да брине. Не баш одмах, решење мора да сазри, не бере се и не једе зелено, не ваља за стомак. Али решење, само по себи, ништа не решава. Мора беспосличар и сам да се потруди. И чучњеве да ради, и да се упише у Клуб послотражитеља, где ће научити како се лове послови. Мора да се укључи у бројне програме обуке, преквалификације, доквалификације. Од обуке у прескакању препона, што подиже борбени дух и јача самопоуздање, до курсева кувања, шивења, израде веб сајтова и ходања по жици. Ако своју будућност види у тамањењу бува, и за то имају обуку.

Најважније је да буде активан, да узме своју судбину у своје руке, једна је подигла миша, друга вазну са сунцокретом, да покажу како се узима судбина у руке, доле је добио брошуру, нека се потанко обавести о свему, има ту за сваког понешто.

Уопште, старају се они на сваки начин о својим штићеницима. Нуде им широку лепезу активности.

Ето, господин може да гласа и за мис Завода, бира се сваке године, надмећу се и беспосличарке и запослене у овој кући. За ужи избор гласају сви уписани а коначну одлуку доноси жири у коме су све сами беспослењаци. Занимање је огромно. Било је и туча за место у жирију, било је и чупања и гребанња међу кандидаткињама, и на телевизији се о томе говори-

ло, популарност Завода је скоро давала и отказе само да би можда одреда одбијане.

Бираће се ускоро и мистер Завода, би можда и имао неких шанси за победу вежбе. Тешко да би победио алтернативу далеко. И од тога може бити уопште нејасно, виде да се трудиш. Прошло је десет четири часа ангажовала се једна од врхунских, специјалних привредне делегације, као и заједница панија. Био је то пун погодак, али сме ни да каже ко се све грабило, застаје дах.

Биће ускоро и ријалитија за Завода. Ради се и на много чему другој, али торку. И на ријалити би Никола Завода јави па да приказује самог себе.

И уопште, нека се потруди да се не су се насукали на први спруд, да не би или заждили на обалу, завукли се да хрчу ли хрчу. Колико стружу, сасвим ћемо без дрвећа? Ко да нам пређе?

Нека редовно посећује њихову кућу на игрица, зове се Послоловац, на нивоу, и послодавца можеш да видиш. Нека се пријави на њихову међународну стизати прегршт нових огласа свакојаким обавештења, вицеверно.

Нека непрестано има на ум да не пропушта ниједну прилику да се пријави.

И нека им почешће свраћа, глед, не предвиђа њему цабе

оставља жене без даха, и њих две једва дишу, не гарантују за себе ако се задржи још само секунд, могле би да почине нешто противно правилима куће, па да се и оне нађу с друге стране уполсеништва, ево му зато реверса за радну књижицу, нека овде шврљне свој потпис.

Тааако. Нека му је са срећом, жив им био и једном се упо-слио. Не мора превише да жури. И беспосличарство има својих чари, кад се човек на њега мало привикне. Неки чак тврде да има више живота без посла него са њим.

Тако се и то сврши.

„Псст! Слушајте пажљиво, ово ћу рећи само једном“, чулним уснама и још чулнијим гласом му на излазу шапуће девојка са шеретски накривљеном беретком. „Ликвидирајте дугове. У нашој банци једним кредитом ликвидирате све остале.“

Тутнула му је у руке неки летак и заверенички намигнула.

Хеј, па то је она иста што га је звала у покрет отпора? Или је то њена сестра близнакиња?

На улици, Никола помало лебди. Није му баш најбистрије пред очима, као да је у некаквом жућкастом балону. По глави му скакућу мехурићи.

Не, не би у тај покрет. Зна се како се са покретима завршава, часком те самељу.

Параскева Пауновић прела једну. И тако, ређа се улица за раскрсницом, ниже се прелаз з

Семафори је упозоравају, за

Како је то необично, мисли мораш нигде да стигнеш. Како није досетила, давно би се дала

Темељно ће прокрстарити п шао све градске семафоре? Ако

Нека девојчица се попела на са сламнатим шеширом.

„Купите шамарицу! Код мен народни посланик.

Параскева купује десет лоз штеним продавцем, цепа.

„Ови шамари су опроштени

Посланик јој љуби руку, пр жда би баш њему допале те пл

„Зар ти не досади да жмирк те исте боје?“, пита Параскева остаје нем.

Да није увређен? Да није о судбином, увукао у ћутање? Ка

ма помирили сви они које свакодневно опомиње, зауставља, пропушта.

Параскева би му радо помогла, али то није у њеној моћи. Није у њеној моћи ни да избави нестрпљиве возаче, спасе за-сопљене пешаке.

Беспомоћност јој стеже срце.

Параскева Пауновић је села на ребрасту клупу. Посматра пролазнике. Куда ли иду? Зашто? Зашто се сви некуд врзмају? Што се не скрасе? Сви истовремено. Бар на тренутак. Тако да све стане. И завлада потпуни мир.

Застоја, међутим, нема па се и Параскева поново укључила у свеопште кретање.

Тражи некакав процеп, некакав пролаз. Ка тамо. Ма где и ма шта то тамо било.

Наставља да клизи.

Ево је пред салоном за подмлађивање Young&Harry.

Соко бања, Соко траг, дођеш сџар, одеш млад, писало је на шољи из које је као дете сркала топло млеко. Са мало кафе у њему. Тада није хтела да постане млађа, журило јој се да постане старија, како би је узели озбиљно. Уместо да са њом поступају као да је некаква играчка. Ех, дечја наивности. Заправо је обрнуто, са годинама неозбиљност расте а с тобом се поигравају све грубље и безочније, установила је.

Где ли је сада та шоља?

Како ли ови овде подмлађују?

„Наш третман“, обасула ју је љубазношћу жена издуженог лица, упалих образа, у љубичастим панталонама и белој блузи, „брише трагове година. Одстрањујемо сувишне масне наслаге, пегламо боре, скидамо стрије, затежемо и влажимо кожу.“

„А године, њих не уклањате?“

„Заједно са траговима, уклања се и злочин“, подучила ју је предусретљива чаробница. „Можемо да вам закажемо већ

за...“, чаробница је пребирала недељу. Који вам дан одговара следеће недеље, велика је нава али не самопрекорно већ поно

Параскева не би на третман пита. У својству самосталног разним стварима откад је отк Možда упише и метафизику. У

Жена ју је одмерила сумњи резника? Или нешто слично.

„Уредно измирујем све своје

Ко је још измирио све своје

Према небу и према земљи.

Чаробница се не упушта у р бала се. Чека је...

„Уклањање трагова?“

„Следећи третман.“

Чаробницу, као и оног са Б каква киселина. Помаља се спл

Параскева напушта салон право, она и нема година за од јој треба.

21.

Премијер приставља себи кафу. То увек обавља лично. Због штедње. Због примера. И због неких других стварчица о којима брину пробрани стручњаци за освајање народне наклоности. Рецимо, када су га у ударним вечерњим вестима приказали са кашичицом кафе у руци, нагнутог над чезву која ври, побрао је опште симпатије. Рејтинг му је скочио до неба. Нарочито међу женским светом.

А нико други и не би умео да скува кафу која би му била потаман.

Растројиле су га толике туге, исцрпиле толике утехе. Радо би се повукао, овако неће издржати још дуго. Али народне масе то не би прихватиле. Није лако бити челник. Сатиру те очекивања.

Министар трговине и телепатије је решио да инкогнито прошета пијацама, процуња продавницама. Хтео је да се лично увери како иде трговина, нису му биле довољне цифре које му подастиру. Бројке су бројке, а тезге су ипак тезге, рафови су рафови, касе су касе, продавци су продавци, купци су купци, то је нешто сасвим друго.

Накачио је браду, налепио бркове, натукао шешир, натакао наочаре. И упутио се у куповину. Градским превозом, да буде убедљивије.

У хипермаркету, министра трговине и телепатије је аплаузом дочекао шпалир запослених. Шеф објекта се понудио да

га проведе дуж рафова. Нека мисли о њима, о њиховим лица, кућа части.

Севали су блицеви, бележиле су се нове мере.

Министар је захвалио на понуди, али није хтео да сам процуња величанствено се изразио.

„Шшш, ја нисам ја, него нека мисли о стидљиво, спустивши свој мисао, ве овација.

Министарка пољопривреде је се изјавила унутрашњост.

Министар полиције и просвете је се изјавио чима.

Министарка саобраћаја и саобраћаја је се изјавила летећих ћилима, енергетска утицаја је се изјавила тиле би се земаљске саобраћајнице је се изјавила жве преселиле на небо. Можда је се изјавила тевало додатно осветљење. И утицаја је се изјавила ника. Подстакло мрачне мисли је се изјавила минус. Да ли се плус и минус утицаја је се изјавила

Министар финансија и филмске индустрије је се изјавио

Министарка војске и вера је се изјавила су је водови попова и простија је се изјавила телесне потребе оружане силе је се изјавила могла да почини свакојаке непунолетности је се изјавила

Министар културе и космологије је се изјавио множио се уметнички народ, вештачки је се изјавио

Министарка енергетике и енергетике је се изјавила вљењем.

Министар машиноградње и машиноградње је се изјавио рењем.

Министарка забаве и здравља је састављала захтев за увођење здравствене обавезе.

Председник је трепнуо.

Престолонаследник је погледао у небо.

Народни посланици су се ревносно ћушкали и наскакивали једни на друге, уз живо навијање и одушевљене повике иностраних туриста.

Шамарица је ишла као алва. Ни *йолицајка* није заостајала.

Шеф сијаличног клана, извесни Жика Жаруља, бацио се на мемоаре. Речи га, међутим, нису слушале. Разбежале су се на све стране, уместо да се нижу једна за другом, као бисери на огрлици. Хтео је да се нагне над себе и прикаже јавности све што у том бунару нађе, богата је личност а нема шта да крије. Мемоаре је сматрао важном степеницом у даљој каријери. Препоручивали су га за будућег министра полиције или правде, могли би ти ресори и да се споје, био је у материји, што да остане неупотребљено деценијама гомилано знање, што да се занемари огромно искуство?

Ноћ не заобилази никога. Ево код једног од њих, код Никодејковића. Зашто би? И беспомоћно, следи њихов удео таме.

Ноћ не долази празних руку. Она доноси са собом и рење. Таква је. Дарежљива. Благодатна. Она је и човек-мученику.

Никола Никодијевић се задовољно лећи да би на време устао. Кога је он са собом на цело јутро вучеш околу као постојанство захтева свих и орнијег од оног који службује да будеш под пуним напоном. Рутину надомешта мањак енергије. Тражитељ мора све сам да погура.

Зато и тренира момак са тобом. Штета што није са њим могао да дође до неких корисних савета. Остало је једном беспослично.

Никола, међутим, није могао да се али никако да урони у сан. Како сам прошао на првом тесту? Како дође до непобитног одговора.

Ни ноћ више није оно што је било. Се у њу комешање и раздражен

Повремено се дохватао крајка сна и сусретао са багерима и булдожерима. Јецали су у хангару са мрљом у облику слона подигнуте сурле. „Избави нас, избави!“, дозивали су.

А њему се срце цепало. Притекао би у помоћ, али кога он може да избави? Не може ни себе, а камоли...

Багери шмрчу, ровокопачи уздишу, ваљци јаучу. Не верују му да није у стању, мисле – неће. Вређа га толико неповерење. После свих тих година, проведених скупа. Више је времена утרוшио са њима и око њих него са властитом породицом. А како му се враћа? Како?

Хангар се некуд изгубио, са све машинама. Али ево Лази-ке, скакуће по осунчаној ливади. Певуши раздрагано: „Чобан тера овчице, лакој лане, дири, дири, дане. Чобан тера овчице, лагано.“

После тога настаје нека збрка са чобанином и овчицама. Па мукли мрак у глави.

Тихана, Огњанка и Параскева

„Ето, и ова оде“, уздише Параскева да се више неће вратити.“

„Хоће, да смени дан. Увек се

„Али то више неће бити та

„Хоће, ноћи су увек исте. И

„Али ми нисмо исти онакви Параскева. „Ни наше ноћи онд

„Откуд наше? Ноћи нису ни

Мирис кафе лебди у све све да већ оцртавају јелен, бели ме

Дан се захуктавао. Прелазил

„Можда се окушам као бар наговестила је Тихана.

У праскозорје, влада је завршне одлуке. Одредом судбоносне

24.

Као заведен, имао је обавезу према свом озваниченом стању. Није више лебдео у међупростору, ни тамо, ни овамо. Знало се где је. Подразумевало шта му је чинити.

Пробудио се с Лазиком на уму.

Са тим истим Лазиком га дочекује и Христина.

„Требало би да зовеш оног твог.“

Јесте, требало би. Само што, кад погледаш, тај његов и није баш његов. Чега заједничког имају њих двојица? Чамили су пар година у истој учионици. Лепо. Шта још? Ништа друго. Нису се чак ни дружили. Шушу-шаша Лазика се дружио само са онима који су му за нешто ваљали. Није расипао своје време и пажњу на беспотребне.

То јест, у учионици је чамио Никола. Лазика ни тада није губио време. Ударао је темеље свог успона. То је грађевинац. Не залудни Никодијевић.

Одавно нису више ни у каквом контакту. Нема ни Лазикин телефон, нема ништа.

„Шта се нема, може се наћи“, не одустаје Христина.

Доручак је бацио у себе, журно, али не халапљиво, све стрепећи да га Милена или Александра не затекну на делу и не пребаце му – на овај хлеб немаш право, ниси га зарадио. Нама га отимаш из уста.

Христина, међутим, зрачи мера. Не узима га озбиљно, чини се да је ђачић који је пао на поправни испит.

Машио се пословног имена. Није веровао рачунару. Непоуздано је било. Мало фали па да из ње све несе. Друго су, да кажеш, багереридни лиднији су.

Приону је на зивкање. Имао је једног колегу, Јована Јимира Лазикића. Није тај јединак.

Ето, да се чују, говорио је. Не поверавао је саговорницима. Уважене колеге. Дуго су сарађивали. Слободан је за нове аранжмане, донеклико његовог кова.

Отказ није помињао. Да га мислима објашњавање. Да себи не снизи вредност.

Ређали су се одговори, обећавали су. Им је што је слободан, радује и слободан. Њему част и чест, познају га по својим делима. Свако пожелео у свом тиму, али да појачају своје редове. Иако била неопходно. Али... али... али... Судио је до околности... Уважавајући појединца је до грла, једва држе главу надом. Давно међу њима, о новим снама. Ако нешто крене набоље... онда. Подизали су мноштво ограда.

Грађевинка Зора је зацвркнула.

„Шта друго да ти понудим, не знам. Све моје, осим оног што жена имала је. То на изволте, нисам од оних к...

Није му се наваљивало на Зору. Теоретски је оставио отворену могућност да можда... неком приликом... Колико да је не увреди.

Није веровао да су у шкрипцу сви које је позвао. Има ту и оних који су се добро углавили тамо где треба и уталили са ким је нужно, па им још увек иде. Можда им се не пресипа, али неће бити ни да цркавају. Него неће још једног на казану. Разуме он то. Али не одобрава. Да је на њиховом месту, другачије би поступио. Поделио би оно што има, ма колико то било, не би се стиснуо. Како да му буде добро, ако је другима лоше? Како?

Био је ганут својом великодушношћу. Разнежио се над собом.

Другачије би он то урадио. Другачије. Да му је дато. Као што није. Дато је онима који не заслужују. Узмимо Станимировића. И тај се давно свугде и са сваким уталио па је опет пустио Николу низ воду. Зар је то лепо? Пустити тај низ воду и Chardak Building. Пустити низ воду и Мушмулу, Артичоку, и Мару. Само што то они не знају.

Хоће ли и Станимировић на насловну страну? Покој души у сачекуши?

И тај Лазикић. Могао би и сам да се присети да позове, да приупита – шта има, Никодијевићу? Како је, Никодијевићу? Треба ли нешто, Никодијевићу?

Тако би Никола, да је на туђем месту, у туђој кожи.

Волео би да промени те коже, бар једанпут, колико да искуси како то изгледа. Дошло му је, не једном, да искочи из сопствене, макар и не ускочио у туђу, али од тога ништа није било. Постоји ли негде нека берза кожа, па да се човек трампи?

Никола је и у сопственој био тек делимично, а делимично, ни сам не би умео да каже где. Није се подударало са собом.

Из бесплодних разговора излази изубијан. Неће поклекнути, упркос убојима. Нужда му не допушта, понос не да. Хе-

ројски гура даље. По глави му санима, одјекивала свугде: „Мило, смело“. Јесте, крочио је и Савг-

Предузимљивост га ипак енергично. Укључује машину, бљења. Пропуштено време се н-

Отвара претраживач, понуда Укуцава: понуда радних места.

Машина послушно и тренду манду. Нуди му низ сајтова. Одо посла. То му треба, неће ни странпутице.

Чега ли ту за њега има? Нуд-

Град? Одабира свој, ко ће диграђевина, геодезија. Додаје и год му понуде, није превише дела. Једе све што му ставе на тражи. Можда би било боље да се о њему више рачуна. Уписује слења? На неодређено време, ја носи цигле и меша малтер. Могао би рад по пројектима? Нека то ос време не нађе ништа за стално за стално. Све се некако оприједи. Као да си на некаквој мађионици диш, сад га не видиш. Језик? Све ће све да му се прикаже. Енглески је неопходно. Руски је, истинито хујали гимназијски дани. Прохујали Лазика. Јесте, и тај је прохујао. Јао је Chardak Building. Прохујао уопште, много тога је прохујао.

Охо-хо, 52 резултата, поско-

„Биће овде нешто за нас!“ довикнуо је славодобитно, али није имао ко да га чује. Христина је, у учионици, дремљивим, расејаним ђацима тумачи временске зоне, подневке и упореднике или већ нешто те врсте. Ђаци једва чекају да се час заврши. Па да отаљају следеће што им је на распореду. Ни са Христином није другачије. Милена хита да препада недужне пролазнике. Александру подучавају како ради механизам људских душа. Притиснеш ово дугме, догоди се то и то, повучеш ову полугу, догоди се...

Тражи се шеф одржавања, каже оглас. Нашли сте га, одговара Никола. Истина, не ради се о грађевинским машинама већ о производном погону, али би се и у томе снашао. Машина су машине. Из машинске је струке. Грађевинарства је допао стицајем околности. Био је то први посао који му се нашао. Где је упао, тамо је и остао. Био је стална, помало трема природа. Али, може он и да се помери. Нарочито ако мора.

Нуде му:

- динамично пословно окружење,
- могућност усавршавања и напредовања,
- стимулативно награђивање.

Па добро. Што се усавршавања тиче, нема ништа против. Зашто да се не усавршава? Нема ништа ни против напредовања, иако се никада није натурао, гурао, лактао, да испредњачи, избије испред других. Вероватно му је то фалинка. Нема ништа ни против награђивања. Нека га само награђују. Што да га не стимулишу? Динамично окружење га и не привлачи превише. Биће да се иза тог динамизма крију непрекидна узрујаност и поприличан хаос, али ће и то некако преживети. Навикао је на хаотичност.

Од њега се тражи:

- да учествује у активностима превентивног, текућег и ванредног одржавања, сервиса и ремонта;

– прати и анализира застоје у времену;

– припрема податке за недељне трошњи резервних делова и енергозавања;

– активно учествује у имплементацији нових послених.

Све то Никола може. Једино му недостаје енергија да се то само оствари. Но учествовање у имплементацији нових. Али ће и тиме овладати. Свесно ће се припремити и буве да дресира. А шта је имплементација према дресури бува? Ништа.

А услови, испуњава ли их?

Имао је одговарајућу стручну спрему, знао се и са енглеским језиком. Искуство је имао на напредном нивоу, како је захтевано за дресуру прође. Вероватно су мало претходно испитивали падају и прореде кандидате. Уопште не зна шта назадни ниво значи?

Тражио се и рад са информацијом, да се зна да прође.

Имао је положен возачки лиценцијски испит, али им је породични ауто углавном био неопходан, а ни Христина нису имали превозно средство кроз загушен градски саобраћај. Иако је стању. Понекад би ауто узела Милена, али она се не даде дела га се. Ни поверење јој није било довољно, никад не знам кад ће да стане. Иако је имала вајући да се прибави нови. За сада је још пара.

Николау Никодијевића је уопште неопходно службено возило али је и у њему имао мање разлога и повода.

Било би најбоље да продају кућна кола, можда из тог крша и извуку коју кинту. А сада им је свака пара неопходна.

Пребродило је све ставке огласа, али је, на самом крају, искрсла препрека о коју је запео. Од Николе се захтевало да има мање годинница него што их је накарикао. Признају му четири банке, ништа преко тога.

И шта сад? Да себи одузме читаву деценију и нешто мало преко? Није изводиво. Има ли негде нека агенција за подмлађивање?

Конкурисаће, па шта буде, макар вежбе ради. Ако га позову на разговор, добро је. Ако не, има спреман материјал за друге конкурсе.

Захтевају му CV, као прилог. Ето незгодације. Откуд би умео то да састави? Ко се још толико добро разуме у себе, ко је још себе сагледао до таквих танчина и дубина да би умео да се у пар редака препоручи тако сочно да изазове зазубице будућем послодавцу? Са таквом убедљивошћу да овом нема друге него да га запосли. Верујеш да се познајеш, али си по том питању танушан. Или је за CV и боље да о његовом предмету што мање знаш? Хоће ли бити убедљивије ако себе измисли, управо онаквим какав би требало да буде? Да се прихвати по рецепту по коме се справљају најтраженија упосленичка јела. Ишту му и фотку, није му јасно зашто. Не надмеће се у лепоти.

Препустиће Христини да му напише тај CV. И фотку ће Христина да му направи. Могао би и Милену да приупита да му довуче фотографи, да испадне новинарски ефектно. Као за насловну страну.

Иде даље. На нове огласе. Овај је сачувао. Одаслаће га када му се CV прихвати.

Ево једног за грађевинце. Танзанија, кажу. Па добро, нека је Танзанија. Невољник не бира. Провешће пар годинница у Танзанији. Слаће део пара кући. Дотле ће му се већ нешто

отворити и у овдашњем посло тако отишло? Мало ли их се т Избегавао је да мрдне из земљ се могло на свих пет континент мена. Христина и девојке ће се лоше. Ваља се понекад одморит њих. А ваља и да се ближњи од

Пријавиће се. Још да види ш се нуди.

Захтева се...

Није стигао да сазна шта с Звоно на вратима је прекинул стор мушки оштро и нападно нежно а враголасто.

Овим поглављем заврша *Беспосличари* Дејана Симонови Електронско издање читавог <https://www.smashwords.com/> А ево где можете наћи и шта <http://dejansimonovic.blogspot>